

363.

On. Palatul Cultural

Arad.

Exemplarul Let 3.

Nr. 20. Duminică, 29 Martie 1931

ARADUL

REDACTIA și ADMINISTRATIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«

Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei	1 An
80 :	6 Luni
40 :	3 Luni

In străinătate dublu.

Reflectând asupra unor întâmplări recente.

Senzajile zilei: Doi avocați dați pe mâna parchetului și arestați, al treilea cutreeră satele deghizat în propagandist cultural urmărind împărtășirea unei suspecțe „educații civice” țărănuilui, altul ieșind la fața locului pentru a face mai multe sechestre, a fost el însuși sechestrat de țărăni invinsuși și bălțut până aproape de moarte.

Suntem în plină criză economică. Ziarele abundă în publicări de licitații. Averi agonisite cu multă trudă se risipesc pe prejuri de batjocură, iar pe ruinile alător gospodării distruse, mizeria și largile mereu hotarele lugubrei sale stăpâniri. Alcătuirea noastră socială a ajuns astăzi la un echilibru labil. O cauză neînsemnată e suficientă ca nemulțumirea acumulată în suflete să se descarce și pumnii înclăștați să loivească fără milă. Este desigur mare răspunderea celor care au în mâna supapele acestui rezervor de energie neorganizată și mult tacăt se cere din partea lor pentru a nu provoca prin un pas greșit deslănțuirea lui. Regretabilul incident din comuna Vârfuri confirmă spusele noastre. El se datorează unui exces de zel avocațesc, cu dedesupturi puțin onorabile. Oamenii care până la 1926 trăiau în bună înțelegere au fost deodată instigați și tărâți în procese. Sunt o seamă de avocați care caută procesele cu lumânarea, fără a se gândi la consecințele funeste pe care le poate avea gestul lor, necugelat.

Avgem totăstă stima față de corpul distins al avocaților și ne dăm pe deplin seama de rostul lor în societate. Fie-ne totuși îngăduit că constată că nu foți avocați astăzi sunt la înălțimea chemării lor. Barourile sunt adesea inundate de samsari lipsiți de orice scrupul care în răvna după căști sunt gata să se dedea la cele mai detestabile acțiuni. Avocații cîștiglii trebuie să-și dea în prima linie seama de aceste ecrescențe morbide ale tagmei lor pe care o compromit peste măsură. E datoria lor să reacționeze cât mai energetic pentru a elimina din sinul lor aceste elemente indesirabile, care sfârșesc prin a fi o pacoste atât pentru dânsii cât și pentru întreaga societate. Prin condamnarea în teină a samsărăcului nedemn practicat de către unii din colegii lor, fără a culeza de-a lăua o atitudine hotărâtă față de aceștia, răul se va lăsi ca o pecingine, contaminând întreaga corporație avocațească. Comprimirile aci n'au nici o justificare, iar apărarea colegului dovedit

vinovat, prin invocarea sentimentelor de colegialitate, este deosebitul condamnabilă.

Cele spuse aci se pot extinde asupra tuturor breslelor sociale, căci nu există pădure fără uscături. Elementele care compromit organizația profesională din care fac parte, se găsesc între funcționari, profesori, avocați, medici, etc. deopotrivă. Mai ales astăzi când tentațiile spre necinste sunt mari, iar probe de vinovătie care să poată contribui la eliminarea acestor elemente pe calea justiției sau a comisiilor de judecată, se pot căștiga anevoie, reprezentanții de elită ai corporațiunilor respective sunt în prima linie chemați de a reacționa și a provoca, prin o atitudine hotărâtă, înălțurarea tuturor celor nevenidenți de-a sta lături de dânsii.

Or, acest firesc proces de purificare socială e astăzi extrem de rar, dacă nu înexistență, fie din cauza unei colegialități rău înțelese, fie din lipsa unui spirit omogen al colectivității respective, fie din alte cauze pe care ne abținem să le înșiră. Avgem în privința aceasta dovezi recente. Un lucru e cert, că o corporație numai atunci va fi în stare să-și păstreze neațins prestigiul în fața opiniei publice, dacă ea însăși se sesizează oridecători acesta e în joc. În vremurile noastre de deprecieră morală, salvarea prestigiului trebuie să fie supremul gând al fiecărei corporații profesionale.

Lordul Rothermere în adevărata lumină.

Cum îl caracterizează un distins politician englez.

În Europa face mare vîlvă propaganda „sul genêris“ a Lordului Rothermere, iar vecinii noștri Unguri sunt gata să-l treacă în rândul sfintilor, — căci onoruri și osanale regale îl-au făcut destule. — Trebuie să-mă mărturism încă odată, că Lordul Rothermere nu are nici-o autoritate, nici-o valoare în țara lui și profită numai de reflexiunea titlului său în neguța neștiutorilor și a naivilor.

Ca să cunoști o persoană dintr-o țară cum este Anglia, atât de departată și deosebită de continent printr-o limbă și moravuri, cel mai bun mijloc pentru mulțime este de a asculta părerea ce o are acea țară sau oamenii de seamă al acelei țări despre persoana în chestiune.

Iată cum este caracterizat Lordul Rothermere în țara lui:

„Mr. A. Duff Cooper, candidatul partidului conservator la alegerile parlamentare a vorbit la Guildhouse în ziua de 10 c. După ce a acuzat pe Lordul Rothermere de trădare a spus:

Uniunea vamală germano-austriacă,

însăptuită de curând este senzația cea mai mare, pe teren economic, a Europei. Vestea ei a produs o extrem de penibilă impresie în cercurile diplomatice din Apus, cari luaseră toate măsurile preventive pentru zădănicirea „Anschlus“-ului (alipirea Austriei la Germania) politic. Aceasta Uniune deși este „economică“, comportă o însemnatate „politică“, de netăgăduit. Oricât sunt de fățarnice declarațiile conducătorilor celor două state, uniunea urmărește în rezultat final tot un scop politic, forțarea realizării căruia va da încă mult de lucru cercurilor diplomatice și Societății Națiunilor.

Pentru România, acest eveniment are incalculabile efecte și pune într-o situație foarte dificilă comisia care tocmai acum tratează încheierea convenției comerciale în Germania.

Timișoara și Universitatea.

Da, Timișoara vrea o Universitate. Nu-i contestăm meritul unui larg patriotism local reprezentat prin cățiva oameni de multă înimă și curaj. Acești cățiva oameni au reușit să îmbogățească Timișoara rând pe rând, dându-i cu adevărat arterele unui oraș de mare vitalitate. Timișoara crește, se dezvoltă în timp ce Aradul descrește, răpernicindu-se în conturul orașelor de provincie.

Flindcă, să o mărturisim, Aradul a avut nenorocul de a avea două soiuri de politicieni: sau foarte mari, cei cu idealuri mult prea largi ca să mai fie patrioți locali, sau toate mici cu idealul strâns legal de burta lor. Iar continuând treburile acesta cum au fost până acum, nu ne-am mira într-o bună zi să ni-se mai ia și ce nu ni-să lual. Să vedem, de pildă, Academia de teologie din Arad înglobată ca facultate de teologie la viitora Universitate din Timișoara. E mirare cum de ne-a rămas încă Episcopia în Arad.

Niște dragi bănățeni. Sună oameni

chiaburi și inimoși. Dar oricât de mândri ar fi ei de corurile lor, n-ar trebui să uite, că susținutul vestitelor coruri a fost tot un arădan: Ioan Vidu, precum — haidă să o spunem și însoțeștiul bănățean de astăzi, domnul Ministrul Sever Bocu, tot arădan este, domniasa de sigur neuitând, că a văzut lumina soarelui în Lazuri Hălmagiu și că din ce a avut mai bun și-a dat în tinerețe domniasale stâlpilor de cultură arădane: Tribuna, Românul.

Că, de-ar fi fost domniasa mai puțin bănățean și mai mult arădan, imi vine să cred, că Banatul n-ar visa Universitate, flindcă acea Universitate ar fi deja în Arad.

Dar nu-i fără. Spiritul de dreptate al domnului Ministrul Bocu nu se va lăsa încătușat de un patriotism prea local și va recunoaște legitima dorință a noastră să dea Aradului ce i-se cuvine, dorita Universitate.

Dacă nu ca o răsplătită pentru sclavitatea largă națională și culturală a Aradului de ieri, măcar pentru considerațunea de către nu nesocotii principiul descentralizării, căte să în baza Directoratului. Căci dacă e vorba să se îngrămadăescă toate comorile la Timișoara, secăuind celelalte orașe din Directorat, mai bine ne lipseam de orice descentralizare.

Nu înțeleg deținut să nădăjdum, că domnul Ministrul Bocu Sevăr nu va înfărția să-și reamintească, că îl leagă de Arad amintiri mult mai apropiate și obligații mult mai sfinte, pentru că poate să îngheunchia lăcomiei de impoziționare a Timișorii.

Tove.

Evenimentul revocării d-lui Burillanu dela Banca Națională a avut darul să clarifice anumite situații și în partidul liberal. Atitudinea echivocă pe care a avut-o d. Duca în declarațiile făcute la Cameră în această chestiune, a adâncit și mai mult dezacordul dintre șeful partidului liberal și finanța partidului.

Ceeace s'a observat atât din presa liberală, că și la întrunirea de Duminică, unde d. dr. Costinescu a spus că revocarea guvernatorului Bâncii Naționale este un act de piraterie.

(După News Chronicle, din 11 Martie 1931.)

Religioase — Culturale.

Mărturisiri-vă Domnului că este bun....

Să întâmplă și acest caz de păgânism modern. Într-o adunare eparhială, se vorbea de îndatorirea membrilor corporațiilor bisericesti de a premerge cu exemplu și în privința mărturisirii și cumecească, după poruncu a 5-a bisericăescă, care obligă: „Să nă mărturisim păcatele și să ne cumeceăm în cele 4 posturi, dar măcar odată pe an“. Un deputat se ridică și spune cu voce tare: „Acăasta e o lege draconică“.

O clipă dureros de grea s'a lăsat, ca o pânză cenușie peste sufletul adunării. Nu era cu putință să se mai spună un cuvânt. Doară o privire de milă a făcut pe cel nesocotit, intelectual cu pretenții, să-și plece capul.

De ce le repugnă fililor veacului acestuia în aşa măsură mărturisirea? Ochii și atențunea lor se îndreaptă în toate părțile, toate vor să le vadă, să le cunoască, să le știe să le guste, numai lumea lor internă le rămâne tară necunoscută; acolo nu vor să arunce o privire, de frică să nu descopte lucruri urâte și neplăcute. Pre tutindenea e omul lumii, numai acasă nu niciodată. Să de ar vrea să se întoarcă uneori, își afilă casa înimii plină, ocupată de multe alte și el nu are loc, să se întoarcă în sine însuși. Omul veacului are oricare de mărturisire pentru că-i ar turbura amăglarea de sine, în care se complace.

N'am avut atunci cuvânt de osândă pentru grava rătăcire și n'am nici acum decât cuvânt de caldă rugăciune către Domnul, ca să se milostivească spre toți cei ce au pierdut busola îndatoririlor de griji pentru sufletul lor. Iar pentru cei ce au urmărit, pe această pagină, insăliarea gândurilor de postul Paștilor, aş dori să dau acum un îndemn la mărturisire.

Incontestabil, mărturisirea păcatelor este un eroism moral, pentru că pretinde cea mai mare umilire de sine. Mai mult chiar. Creștinul trebuie să se facă însuși părășul său și în aceeaș vreme martor împotriva sa în fața duhovnicului - judecător. Această trebuință de desvălire fără nici o rezervă a faptelor tănuite cu grije înaintea oamenilor până acum e socotită rușine mare, și ea taie drumul atâtitor suflete, depărtându-le dela băia renașterii morale prin pocință. Or, cine nu se rușinează a săvârși păcatul, având adeseori complici, n'are nici un temel a se sfii să-l mărturisească sub patrafir, știind că orice săr descoperi în scaunul mărturisirii rămâne acolo, taină pe veci îngropată. Duhovnicul e ținut prin jurământul slojbel sale să păstreze secretul mărturisirii, chiar de că-i ar veni viața în primejdie. E legat să păstreze taina, cu aceeaș putere, cu care a fost investit de Domnul să deslege păcatele oamenilor.

Precum Mântuitorul însuși ierta păcatele celor ce arătau căință sinceră (Luc. 7, 48; Marc. 2, 5;) așa a transmis uceniciilor Săl, și prin el urmașilor, episcopi și preoți puterea iertării: „Datu-mi-să toată puterea în cer și pe pământ... Luati Duh sfânt cărora veți ierta păcatele se vor ierta lor...“ (Ioan. 20, 22.)

Să nu zici: eu fac pocință întra-

înima mea și mă mărturisesc lui Dumnezeu, Care mă știe și dela Care aștept iertarea păcatelor, că „cine poate ierta păcatele, fără numai unul“ Dumnezeu“ (Marc. 2, 7.) Dacă omul și-ar putea aranja viață și măntuirea sufletului său direct cu Hristos, ce rost ar mai fi avut investirea învățăților Săl cu puterea legării și deslegării? (Mat. 18, 18.) Nu se va găsi preot care să îndrăznească a susține că din puterile sale omenesti dă iertare de păcate. Să nu își își refugiu la socrință: „om e și preotul ca și mine.“ Da, e om și el, dar e și slugitorul lui Hristos. Să judecătorul tribunalului e om ca toți oamenii, dar fiindcă are slujba de judecător, în numele Regelui, poate să îndrăznească dela moarte, scapă de osândă morții sufletul păcătosului.

Pentru a dobândi iertarea păcatelor însă, mărturisirea trebuie să fie sinceră și deplină. Altfel e o blasphemie, un sacrilegu, tănuirea unor păcate înaintea duhovnicului sau netezându-le prin aruncarea răspunderii asupra altora. Penitentul nu va pomeni nici odată numele complicitelor, în scandalul mărturisirii. Să nu va ascunde ceva știind că de față este Hristos, Care cunoaște și cele mai tănuite colțuri ale înimii omului.

Voi să te pregătești de mărturisire, retrage-te în liniște măcar cu o zi înainte, iar dacă ocupățile slujbei ori îndeletnicirile de viață nu-ți îngăduie nici măcar această zi pe an, fă-ți răgaz în mai multe zile de arândul, să stai de vorbă cu tine însuți, și singur cu Dumnezeu în rugăciune, spre a-ți examina consilința. Fixate greșelile și păcatele față cu Dumnezeu, cu aproapele și cu tine însuți de au fost săvârșite cu gândul, cu vorba, cu fapta, ori prin întreășarea îndeplinirii unor îndatoriri, — urmează să desvolți părere de râu pentru păcatele, că au impresionat sufletul, ca o lepră și să mergi spre a te arăta preotului. (Luc. 5, 14.)

El își va asculta mărturisirea păcatelor, te va ajuta cu întrebări și convingându-se că te căști de toate păcatele, cu *propusul ferm de îndrepătare* și de a nu mai păcatul, își va tinde mâna să o atingă de capul tău și să spună cuvânt de deslegare, ca să se însănușeze sufletul tău (Mat. 8, 3.)

Vei simți deodată o neașteptată ușurare și o dulce bucurie însotită de pace lăuntrică, căci prin graiul duhovnicului își răspunde însuși Hristos: „Fiulei tărtă-ți se păcatele tale...“ Vei primi cu senință și bucurie canonul, de împlinit, cu hotărârea de a îndrepta tot răul, nedreptatea sau paguba materială sau sufletească, pe care al fi pricinuit-o cuiva, știind că datorilene se achită prin hotărârea de a nu mai face altele, ci prin însuși replătirea sumelor de bani.

Trăcând prin toate aceste stadii, al examinărilor consilinței, al părerii de rău pentru păcate, al mărturisirii sincere, și al deslegării duhovnicului al împlinit pe de-antregul taină sfintei Pocăințe pe care întregind-o cu împlinirea canonului, te vei îndepărta dela scaunul mărturisirii ca un om nou, ieșit din băia renașterii morale.

Două căi duc la cer: a vîții cu rate și a pocinței. Cine n'a putut merge pe cea dintâi, — să urmeze a doua. Iară cine se sfiește de aceasta să nu părăsească pe cea dintâi!

Conferința profesorului dela Universitatea din Berlin Werner Sombart

„Intrucât s'au realizat profețiile economistului C. Marx“

In ce privește teoria săracirii tot mai accentuată a claselor muncitorești se demonstrează că *salarul real* (adecă suma bunurilor economice de care dispune astăzi un lucrător) este mult mai ridicat ca altădată.

Dacă totuși lucrătorul din zilele noastre se poate simți mai rău eventual decât cel din vremurile trecute, cu toate evidențele avantajele pe care le are față de acele, atunci acest sentiment nu este a se datora unor condiții de viață mai rele ca cele din trecut, ci trebuie explicat în mod psihologic și anume în felul că *technica modernă* îl obligă la o muncă care nu îl poate mulțumi sufletește (unele mișcări repetate vreme îndelungată, etc. impuse de o mașină pe care o servește)

Crizele economice — de care vorbea Marx — sunt mult mai rare iar intensitatea lor mult mai puțin accentuată.

Conferențiarul contestă crizei actuale caracterul crizelor studiate de Carl Marx. El numește criza actuală, prin care trece lumea, o criză de destărcere din cauza slăbirii puterii de consumație a populației, a raționalizării producției și din cauza supraproducției cerealelor în America, deci supra-producție într-o economie săracă și nu capitalistică în sensul lui Marx.

In ce privește teoria concentraționii capitalurilor, ea s'a dovedit asemenea falsă în măsura preconizată de Marx.

O concentrare de capitaluri s'a efectuat fără însă a destinația întreprinderilor mici cari au continuat să trăască și să se înmulțească chiar în anumite ramuri de activitate. In orice caz teoria concentrării nu are aceeași importanță în toate domeniile de activitate economică.

In ce privește de exemplu agricultura s'a observat fenomenul contrar adesea acel al firimișărilor proprietășilor mari.

Din scurta expunere de mai sus se poate trage concluzia că Marx este un *evolutionist* adesea prevede că evoluția naturală a procesului de producție va duce fatal la forma de societate de mână.

Conferențiarul însă descoperă un *dublu Marx* și demonstrează că tot pe scările lui se bazează și *teoria revoluționii*, adesea din scările lui se poate ajunge la rezultatul că schimbarea felului de producție și formei societății ar avea nevoie în ultimul moment totuși de un act de violență, după cum nașterea unui copil care s'a dezvoltat natural în sânul mamei sale, are

Câteva cuvinte despre cercetășie

Cercetășia este o mișcare educativă. Urmărește scopul de a susține pe adolescenți de sub înțărurile vicioase ale mediului și-a obicitui cu o viață sănătoasă, în aer liber și îndeletniciri creative de virtuți tinerești.

Mișcarea s'a înjighebat prin Inițiativa generalului englez Sir Robert Baden Powel. La început fă eau parte din cohorte de cercetăși băieți și fete, amestecați. Astăzi, luând o mai mare desvoltare, cercetășia se divizează în cercetășie de băieți și cercetășie de fetișe.

Ne ocupăm aci de cercetășia fetelor. Scopul urmărit este acela de a infiltra în sufletele plăpânde de fetișe dorință de bine, frumos și adevăr, prin sugestii reale, lipsite de dulcețaria unui sentimentalism romantic, împotriva veacului, sentimentalism, care era în trecut și este și astăzi în bună parte cauza cumplitelor desamăgiri în fața realității, cauza multelor și tristeelor divorțuri.

Mișcarea, pornită din Anglia, s'a întins astăzi în toată lumea. Numai în Anglia sunt cam o jumătate milioane cercetășe la pe tot globul trei milioane. La noi acțiunea cercetășiei a fost inițiată de către profesorul universitar Murgoci și sprijinită în special de M. S. Regele Carol II, încă de premea când era El însuși un adolescent.

Ramura cercetășiei de fete stă mai România sub direcția și efectivă condură a A. S. Principesa Illeana, cuse din central la București. Ministerul instrucțiunii a luat măsuri să se înființeze cohorte de cercetășe la toate școlile secundare de fete, pe tot cimpul țării.

E locul să ne reamintim aci de numeroșii săi al Eroinel Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu, cercetășă, care și-a jertfit viața pentru România și răboala mondială.

In Arad inițiativa înființării cohorte de cercetășe, că și conducea aceste cohorte, și-a luat-o Doamna Elena Colonei Manafu, cunoscută în cercurile românești locale, ca o foarte energetică și harnică inițiatore, încă din anii trecuti, când a înființat societatea „Hora“.

Îi dorim, din toată înima, multă sărbătoare. Nădăjduim, că vom avea prilejul să ne ocupăm mai des de acțiunea domniei sale.

Stefan Ieșeanu.

Ford
Chevrolet
r. 162 1-4.

Motordelta, Sigismund Kelly, Arad, Str. Ieșandri,
ee de schimb — cauciucuri — uleiuri, cu cele mai fine păuri
repr. Bonolit — Nelson
pistoane, segmenti, bolțuri

In slujba altiei religii.

Să cerem raționalizarea agriculturii, pentru salvarea munților!

Examinând în rezumat problemele economice-culturale ale *Regiunii Hălmagiului* (33 comune din plasa cu aceeași nume a jud. Arad, pe o suprafață întoasă de 42,525 ha), vom constata rând, că:

1. Numărul populației e din nou în scădere creștere. Din 1834, de când vrem cea mai veche statistică cunoscută, populația se sporește prodigios împărtășind ștergerea iobăgiei, dela 9,426 înă la 21,019 în anul 1910. În 1920 au numărat 19,634, iar în 1927 numai 19,250, ca în recenziile anuale 1930, să se găsească din nou și la 20,163 suflete.

2. Pomaritul, deși neglijat dela încadrarea răsboiului, și până în prezent, sind pepinierile, rămâne totuși un principal izvor de căstig.

3. Cultura cerealelor, prin expansiunea în terenurile forestiere, ajunge în conflict cu prevederile codului silvic, acoperă totuși abia 20% din trebuiele locale.

4. Creșterea vitelor, prin exploatarea extensivă numai a păsunilor și a fructelor, amenință cu primejdia degădării munților. Ignoarea treptată a pădurilor spre creșterele munților, prin stălinirea coastelor și păsunatul abuziv, deschide calea torrentilor, potențiază eroziunea, schimbă în mod deosebit condițiunile climaterice, pe măsură prin aceasta și agricultura, de departe în inima câmpiei.

5. Codrii de fag și stejar, odinioară în întindere de 23,526 ha, abia mai sunt spre exploatare, cu finea anului 1980, o suprafață de 2,364 ha, pădure de fag. Toate pădurile fiind tăiate și în scurt interval, ele nu se mai refac, din pricina că populația sălamă terenurile pentru păsunat. Azi, în comune nu mai au nici lemn sau foc. Chiar și în cazul, când evenimentele plantațiuni ar succede, pădurile sălamă un răgaz de cel puțin 40-50 ani.

6. Bogățiile subsolului n-au fost cercetate. N-au fost studiate nici căderile de apă, problemă, care pare a fi întârziat, întrucât captarea rentabilă a energiei apei atâtăna de debitul constant al isvoarelor, perturbate în prezent prin slabirea masivelor păduroase.

7. Industria casnică a lemnului — pe sfârșite fiind pădurile — este în pieire.

8. Darurile naturii nesilită: vânațul, pescuitul, hrănirea turmelor de porci cu ghinda stejarilor și jirul fagilor, nu mai conțină ca mijloace de traiu apreciabile, tot în urma impușinării și slabirii pădurilor.

A pierit vânatul, pieră și păstravul părelor de munte, secând vara cele mai multe isvoare.

9. Munca salariată în câmpie, deprecindu-se valoarea cerealelor, cât și prin motorizarea agriculturii; munca de pădure, vor oferi din ce în ce tot mai puțin căstig.

10. Cât privește învățământul popular, deși în imperiul român avem de înregistrat succese extraordinaire față de trecut, privită însă școala primară sub raportul de culturalizare a satelor, suntem nevoiți să constată că suntem încă departe de rezolvarea acestor probleme. Din 13 școale cu 15 învățători căte ne-a lăsat stăpânirea ungurească, la 10 ani după Unire funcționau aici 33 școale cu 43 învățători, pentru 2642 obligați la școală dela 7-16 ani.

Legea școlară din 1924, în vigoare și azi, prevede ce-i drept dispozitii salutare privitor la învățământul practic utilitar, însă ne întrebăm: cum se execută în nouile școli adăpostite în clădiri moderne, programa de caracter agricol, când în întreg finitul nu există nici o grădină școlară, ne mai amintind «câmpul de experiență»?

Din constatăriile expuse până aci, reiese clar că mijloacele de traiu ale populației din Tînărul Hălmagiului — exceptând pomaritul și carierele de piatră — toate sunt, sau pendente de existență pădurilor, sau că ajung în coliziune cu interesele silviculturii.

In actuala situație nu mai folosesc mijloacele coercitive ale legii pentru protecția pădurilor, căci populația pierde munții un răgaz de cel puțin 40-50 ani.

de foame dacă nu va păsuna vitele și nu și va estinde terenurile agricole în patrimoniu forestier. Ocrotirea pădurilor se va putea face în mod uman și mai cu succes, numai atrăgând atenția populației în altă direcție, deschizându-i noi isvoare de căstig, făcând culturile aderante terenului muntos. *Iar, dacă trebuie să intrăm în patrimoniu forestier, de ce n'am intra cu pometurile, care pe lângă fructele prețioase, mai îndeplinești același rol în economia naturii, ca și pădurile!*

Câmpii noastre produc belșug de cereale pe care nu le mai putem valoriza în străinătate. În același timp pădurile se împușinează în toată lumea, și crește consumul fructelor și al căr-

nii. Se impune deci o raționalizare a agriculturii prin limitarea culturii cerealelor și intensificarea creșterii vitelor și a cultivării pomilor. Astfel, în noua orânduire economică, în Hălmagiului îi revine sarcina de a îmbrățișa: silvicultura, pomicultura, și creșterea vitelor condiționată de ameliorarea păsunilor și cultivarea nutrejelor artificiale.

Cât privește politica școlară, pentru Tînărul Hălmagiului se impune mai mult ca și oriunde creaarea tipului de școală regională, care aici trebuie să îmbrățișeze problemele pomăritului și ale silviculturii, trezind conștiința forestieră, cultul pomului, al păsărilor, cultul naturii. Trebuesc fără întârziere constituite grădinile școlare. Tr. Mager

Arte Frumoase.

Expoziția Colectivă a Pictorilor din București. (Palatul Cultural, 25 Martie — 6 Aprilie).

Miercuri, 25 Martie, a avut loc în sala mică a Palatului Cultural vernisajul expoziției colective a pictorilor din Capitală. Aproape 80 tablouri împodobesc păreții luminiș de-un soare bogat primăvarătore, toate opere de-ale unor talente, recunoscute de cercurile artistice atât oficiale cât și amatoriale de arte, — pictori români, în majoritate în viață, cu reședință în București, dar și de aceiași de origine, care sunt mai toată vremea în Franță, sau colindă țări ca Egiptul, în sesația de a descoperi subiecte de inspirație și de a le eterniza pe pânză.

Pânzile sunt semnate de cătră domnii: Ardelean, Bednarik, Bertalom, Biju, Bordenache, Cornescu, Dobosaru, Enea, Ioanid, Mănculescu Manea, Mirescu, Muscelianu, Nelys, Bașin, Staib (+), Stănescu (+), Steurer, Tempeanu, și căror nume a pătruns și în străinătate.

Dintre tablourile expuse remarcăm pe ale d. Cornescu, nepotul marelui Luchian, care pe lângă talentul neîntrecutului său unchiu și-a însușit și genul acestuia. Pictura sa cu „Flori” (Nr. 62) este fermecătoare. D. Mănculescu, în „Tiganca” sa (Nr. 67) descorește o vădită artă. D. Biju, actualmente călătorind prin Egipt, ne prezintă un admirabil stilizat tablou în „Egyptiană” (Nr. 63). D. Bednarik lucrează exclusiv în acuarel și este inspirat mai cu seamă din domeniul religios. Este de neasemănător în pânzile sale „La biserică” (Nr. 55 și 64), „Troia” (Nr. 31), „La fântână” (Nr. 44). D. Enea excellează în „Interiorul Tărănesc” (Nr. 39). Pentru D. Temeanu iarna (Nr. 30, 38, 42)

și marea formează subiecte de inspirație profundă. D. Sa are în Pinacoteca Palatului Cultural o pictură de valoare. D. Raju este un foarte bun portretist, cum reieșă de exemplu tabloul său înfățișând pe M. Sa Regele Carol în uniformă sa de aviator (Nr. 1), dar nu mai puțin talent se desprinde și din pânza „Tigani cu cort” (Nr. 24). D. Nelys, în prezent în Franță, și Ioanid pictă în miniatură „Bivolii” (Nr. 41) celuilă dință și „Horele” (Nr. 60, 61) celuilă de-a doilea, sunt adevărate podobe ale sălii. D. Manea are câteva modele și studii de caracter foarte prețioase, iar „Pădurea dela Fontainebleau” a d. Bordenache este un tablou din care țănește multă lumină. Nu putem să încheiem fără ca să menționăm cu cea mai mare căldură pânza caracteristică a regatului Stănescu, înfățișând un cap de caracter, „Tărancă bătrâna din Gorj”, tablou care după cum aflăm, va fi cumpărat de pe seama Muzeului Palatului Cultural.

Sperăm, că publicul românesc va grăbi să viziteze această expoziție, și că intelectualii și mecenății din orașul nostru nu vor scăpa ocaziunea rară de a-și împodobi încăperile cu pânzile prețioase ale pictorilor români, demne de toată admirația.

Expoziția este deschisă până la 6 Aprilie și poate fi vizitată zilnic între orele 8—13 și 15—18. V.

Citiți și răspândiți:

„Arădul“

Conferințele dela Palatul Cultural.

Prof. univ. Onisifor Ghibu; Idealurile omenirii în cursul veacurilor.

Filosoful Kant a spus undeva, că două lucruri care îi stârnău mereu admirație: boltă înstelată a cerului și conștiința morală. Cu tot atâtăputate putea însă bătrânu filosof și exprime admirarea și față de naomenească. Căci omul se deosebește fundamental de orice altă ființă jutoare nu numai prin tinuta său corporală și prin graiul său articulat, mai ales prin faptul că e conștient sine și de scopurile ce urmărește viață, că are anumite idealuri și pentru realizarea acestora. Toate ființele, dela apariția lor până, au rămas staționare în desfășurarea lor, nu și-au schimbat felul de trăi. Singur omul a evoluat în continuu în sensul unei tot mai deasupra perfectiuni. Omul încă dela deputul ființării lui s'a simțit nemulțumit de situația în care se află, și-a seama că lui îi trebuie mai mult decât i-a dat natură, a avut dela înțuit un ideal general și multiplu, și a plătit neconținut înaintea ochilor săi sufletești. Să urmărim modul care omenirea a înțeles idealul spre a mers și felul acestor idealuri. De pare că și primele idealuri ale lui au fost de *natură estetică*, adică ca scop mai mult desăvârșirea sub raport fizic. Abia mai târziu a început să cugete, și au răsărit

în cale idealuri de ordin mai abstract. Când și-a dat seama că trebuie să existe o forță superioară care cărmuiește lumea, idealul său s'a îndreptat spre această ființă superioară, iar *idealul religios* a sfârșit prin a împărtășii tot mai mult sufletul. De aici înainte născocirile minții sale nu vor mai servi la împodobirea trupului său, ci la eternizarea acestei divinități pe care încăpătuindu-și-o antropomorfic, a cărui urmă să o reproducă în statu și monumente de artă.

Religia a fost forță covârșitoare din care au isvorit cele mai înalte idealuri pentru om. În ea găsim obârșia idealului moral, că a de către omul are un scop hotărât în viață, că trebuie să lupte în continuu spre desăvârșirea sa morală, în vederea realizării acestui scop.

Primitivă la început, religia în evoluție să primește treptat forme din ce în ce mai înalte, culminând în *creștinism* care a contribuit în cea mai largă măsură la inobilarea sufletului uman. Creștinismul nu este religia unui individ sau unui popor, ea se distinge tocmai prin caracterul său universal uman, și religia tuturor oamenilor, privindu-i pe toți ca fiu ai lui Dzeu. Creștinismul așează în fruntea preocupărilor omenesti, idealul perfectiunii: și fiți desăvârșiți, precum tatăl vostru

din ceruri desăvârșit este». Prin creștinism omenirea ajunge la un studiu foarte înalt de perfecțiune morală, fără a putea însă epuiza decât în parte virtualitățile multiple ale învățăturilor lui Christ. Si acum după 2000 de ani, multe din concepțiile creștine rămân și pe mai departe ca un ideal încă nerealizat.

Paralel cu religiunea s-au ivit în cursul vremurilor și alte idealuri, de ordin cultural înțeles mai restrins. *Kalokagatia* — frumusețea împreună cu virtute — această formulă a filozofiei grecești, a isbutit și ea să dea vieții un conținut mai înalt, fiind un puternic impuls spre o viață mai avansată. Principiul acesta care a făcut să se dezvoltă odinioară viața grecilor din anticitate a devenit cu timpul universal uman, meninându-se alături de creștinism veacuri de arăndul, pentru că în evul mediu când creștinismul exagerat în un asceticism bolnav nu mai putea satisface trebuințele multiple ale sufletului omenesc să pregătească mașina de viață.

neputincios în fața naturii, ci trebuie să caute să dea o interpretare mai superioară vieții. Prin concepția Renașterii, omul primește un nou impuls spre o multiplicitate de idealuri. Este adevărat că Renașterea, prin prea pronunțata accentuare a valorii ființei omenesti a produs în sinul omenirii o serie întreagă de tulburări, dar chiar și acestea au avut urmări bune. Astfel *Revoluția franceză*, cu toate cruzimile desfășurate, a contribuit într-o largă măsură la desrobirea desăvârșită a omului. Căci deși sclavul a apus de mult, totuși clasele de jos au continuat a rămâne robite sub raport intelectual. Revoluția franceză, preconizând egalitate, frățietate, și libertate vine să pună capăt acestei robii. Aci iau naștere o mulțime de noi idealuri, cele politice sociale, care la rândul lor conduc alte idealuri cele de ordin național. Popoarele încep să se emancipeze politicește, problemele naționale pătrund la suprafața preocupărilor omenesti, limba națională începe să înlocuiască pe cea latină atotstăpânoitoare până atunci, se constituie state naționale, idealul național își afiră impetuos dreptul la viață. Idealul național a devenit de arăndul. Chiar și răsboiul mondial, deși aci se manifestă și factorul economic, totuși în mare parte a fost alimentat de idealurile naționale, care și primesc acum deplină realizare.

(Va urma).

BANCA ARDELEANĂ ȘI CASSA DE ECONOMIE S. A. R. CLUJ.

CONVOCARE.

Banca Ardeleană și Cassa de economii, societate an. rom. Cluj, își va ține la

XXXVI-a adunare generală în ziua de 29 Martie 1931, ora 12 a. m. în palatul propriu din Piața Unirii No. 32 la care invităm pe Onor. acționari.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a direcției asupra anului comercial (exercițiului) 1930
2. Darea de seamă a consiliului de cenzori
3. Aprobarea bilanțului, precum și a contului de profit și pierdere a anului 1930, și hotărârea asupra distribuirii dividendului
4. Hotărire de deschidere.
5. Modificarea statutelor.
6. Alegerea membrilor în direcție.
7. Alegerea consiliului de cenzori și stabilirea onorarului lor.

Atențiuie

Acționarii care doresc să participe la adunarea generală, vor depune contra unei dovezi de primire, acțiunile la casieria centralei sau la una din sucursale sau la casieria Băncii Chișoveleni S.A.R București, până cel mai târziu la 28 Martie 1931. Direcția

ACTIV

BILANT încheiat la 31 Decembrie 1930

			PAS
Cassa și pretenții bancare	305.099.839		
Hărții de valoare	14.080.830		
Cambii:			
Ipoteci sau alte asigurări	328.230.291		
Portofoliul comercianților și a altor bănci	310.511.337		
Cont deschis de cambii	61.126.113		
Debitori:			
Ipoteci, hărții de valoare sau alte asigurări	252.626.155		
Conturi deschise și alți debitatori	188.508.986		
Imobile	441.135.141		
Cauțiuni	18.328.096		
	1.478.511.647		
) Cudot, anului cur, s'a rid. la 36.000.000 L.

Cluj, 31 Decembrie 1930.

Pentru control

I. Petrean

Subdirector - cont. aut.

Pentru contabilitate:

Szabó Martin

Procurist - cont. aut.

In numele direcției:
Conrad Otto Hargitay Bertalan

Tribunalul Arad Secția III-a Com.

Dos. C. P. N. 440/931.

INCHEERE.

In cauza de concordat preventiv a debitorului Nagy Wilhelm din Arad.

Tribunal-Dispune:

Admite în principiu cererea de concordat preventiv făcută de către debitorul Nagy Wilhelm, creitor de modă de bărbați, din Arad, Piața Avram Iancu Nr. 3.

Deleagă cu conducerea procedurăi concordatare, pe Dl Judecător de ședință Dr. Ioan Costa, de la Tribunalul Arad secția III-a Com.

Ordonă convocarea creditorilor înaintea Dlui Judecător delegat, pentru ziua de 2 Aprilie 1931, ora 9 a. m. în localul Tribunalului et. I camera 57—58 spre a lăua în discuție și a se pronunță asupra cererii de concordat. Fixează suma de lei 6.000 (șase mii) drept cheltuială de procedură și obligă pe debitor a o depune în mâinile Dlui Judecător delegat, până la data de 12 Martie 1931, sub sancțiunea de a fi considerat decăzut deplin drept din cererea sa.

Numește provizoriu până la omologarea concordatului o comisiune compusă din creditorii: „Cassa Generală de păstrare Arad, prin reprezentanții ei, ce se vor desemna de bancă, fiind însărcinați conform legei cu supravegherea fondului de comerț, cu verificarea activului și pasivului și cu cercetarea conducerii firmei concordatare pentru a referi la adunarea creditorilor.

Potrivit art. 8 din lege se percepe în fondul statului o taxă de 1%, în sumă de lei 1.882, calculată asupra cotei concordatare oferită de lei 188.230, și o taxă de 2%, în sumă de lei 2.508 calculată asupra sumei de lei 125.493 de cari beneficiază debitorul.

Dispune ca aceste taxe în valoare totală de lei 4.390, să fie vărsate în contul statului la Administrația Financiară din localitate sub recipisa ce se va anexa la dosar, sumă ce debitorul o va depune în termenul până la 2 Aprilie 1931, data adunării creditorilor, sub sancțiunea prevăzută de art. 7 din litera c..

Grefa se va conforma art. 9 din lege, îndeplinind formalitățile de afișare și publicitate prevăzute la acest articol.

Dosarul și registrele depuse se vor înainta Dlui Judecător delegat pentru a proceda mai departe.

Date și citită în camera de consiliu a Trib. Com. Arad, astăzi 5 Martie, 1931.

Președinte, Judecător, ss Dr. Ioan Costa. ss Adrian Săraru. grefier, ss Ioan Ploșteanu.

pentru conformitate,
grefier,
Nr. 180. Ploșteanu.

PUBLICAȚIE.

Se aduce la cunoștință celor interesați că pe ziua de 16 Aprilie 1931, orele 11-12 a. m. se va ține la Centrul pentru Ocrotirea copiilor Arad, Piața Târgului No. 2, licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru furnizarea de Pâine, Carne, Grăsimi, și Lapte, pe seama Centrului pentru Ocrotirea copiilor, Institutul Obstetric, și Așezământul de oarbe din Arad, până la suma globală de 1.000.000 Lei, în conformitate cu Art. 88-110, din legea Contabilității publice.

Deodată cu ofertele se va înainta comisiile de licitație și garanță de 5%, în numerar sau oferte de stat, cari ar garanta suma ce reprezintă fiecare furnitor în parte.

Cașul de sarcini se poate vedea la Centrul pentru Ocrotirea copiilor Arad, Piața Târgului No. 2, în fiecare zi de lucru între orele 10-12 unde se vor putea lua și informațiunile necesare.

Arad, la 20 Martie 1931.

Direcția,

Nr. 179. 1-1.

Fotografii artistice **STOJKOVITS & BÉKÉS** Prețuri reduse: 6 cărți poștale numai 160 lei

Nr. 94 1-3

Prețuri de grâu!

La MUZSAY.

în fața teatrului.

Paltoane Pardesie Trench coaturi

Fiecare bucată e producție proprie! — Nu e lucru de fabrică!

Inainte de a face ori ce fel de cumpărătură vizităne. 6 luni credit cu cărticica de cumpărare „Mercur”.

Nr. 168. 1-5.

Prețuri noi!

RESTAURANTUL

din

Piața Catedralei No. 12

se va deschide pe zi

de 1 APRILIE.

Se primesc abonați

4 Feluri de mâncări Lei 25.-

Rog sprijinul On. public

Proprietarul.

Nr. 182-1-2

Cele mai ieftine verighete de aur
ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpără

REINER IOSIF

ceasornic și bijutier

ARAD, str. PIRICI 3. În dosul Teatrului

No. 108 3-24.

Pardesie de primăvară și
modele noi de haine pentru
doamne și fetițe au sosit.
vis-à-vis cu intrarea din dos a Teatrului, cu cărticica Soc. Consum puteți cumpăra în 6 rate lunare.

Iuliu Plesz,

Concordat preventiv pentru funcționarii publici.

Am trecut peste o iarnă grea. Zilem, că a fost grea nu din punct de vedere al timpului, — pentru că Dumnezeu s'a îndurat de noi, mai mult decât vîstera Statului, căci ne-a scutit de gerul cumplit al iernii, — că grea a fost iarna din punct de vedere al bugetului nostru clopărât — După ce curba dului Ministrului M. Popovici l-a compromis echilibrul, care era de altcăzut foarte slab, — acest buget a fost facut de râs, când nici redusele lui venituri nu au mai incurs la timp.

Viața s'a leșinat, căci la foarte multe articole negușorii au redus prețurile într-o măsură neașteptată. — Dar ce folos avem noi de aceasta reducere, de care beneficiază numai cei ce plătesc cu bani gheță, cumpărăturile. — Trecem zilnic prin fața vitrinelor, încărcate cu mărfuri, cari te atrag cu prețurile lor atât de scăzute, — dar nu putem cumpăra nimic, căci nu am primit lefurile nici pe Februarie nici pe Martie; ba altăzii nici pe alte luni, mai îndepărtate. — Trebuie să umblăm, cum se zice, cu pălduria în mână, cerând dela negușorii credite, și apoi cumpărăm cu prețuri necontrolate, — adică fără tocmeală. — Unii ne dău credite, ba ne-au împrumutat și chiria, scadentă la 1 Februarie a. c.; cei mai mulți însă nu-să dispun să crediteze peste sumele fixate de cele două societăți de creditare pe rate: „Consum” și „Credit”. Ba ce e mai mult, unele categorii de creditori au inceput să alcătuască liste „negre” despre debitorii. Ori noi funcționarii publici ne primind de 2 luni salarele, și dacă nu avem alte ocupații laterale legale; sau dacă suntem corecți în îndeplinirea serviciului și dacă nu avem averi, — noi, părintii ori socii noștri, — suntem cu toții insolvenți, și în astfel de imprejurări suntem amenințați de a fi stigmatizați, fără vîna noastră, prin trecerea numelui nostru pe „liste negre”, și aruncăți prădă disprețului public.

Dacă ne adresăm băncilor, să ne dea împrumut, pe lângă platirea de

dobânzi, amanetând statele de plată, ordonanțate în regulă de forurile în cădere, dar neonorate de caseria administrației financiare, din lipsa acreditivului sau a fondurilor. — nu ni se da. Și atunci ne întrebăm, cu ce suntem noi vinovați de stările de azi? Ni se cere să muncim, fără să ne hrănim; voiește oare societatea să ne extirpiască? Nu ni se dă nici-o posibilitate să ieșim din acest impas umilitori? Am făcut carte; despre studiile absolute, avem diplome, în baza căror ne-am ocupat serviciile publice, ce îndeplinim; ne facem cinsti și conștiințios slujba; ni se cer tot felul de sacrificii, trebuind să sprijinim toate acțiunile culturale și sociale românești; suntem în majoritate fiți neamului românesc, pe care se sprijinește aceasta fără la caz de nevoie, — oare noi nu avem dreptul să pretendem ca să se îngrijescă mai puțin de soarta noastră? Suntem noi niște declasați, suntem noi pleava societății? Atât de lacrimi sterse în ascuns nu impresionează pe nimenea? Ori se așteaptă că să ne revoltăm și să demonstrăm pe stradă, ca și muncitorii simpli, ca și lucrătorii dela fabrici?

Negușorilor și industriașilor ajunși în strămoare, li s'a creat posibilitatea leșirei onorabile dintr-o situație, care nu e creată totdeauna de forța majoră cum e ceea a noastră. Ei au concordat preventiv. Dacă nu ni se plătesc drepturile noastre, cel puțin să ni se acorde și nouă un asemenea concordat, căci am ajuns de batjocură!

Un funcționar public.

In atenția Publicului Consumator! În timp de criză crudali banii, economizăți enorm, cumpărând produsele Aromatic, cele mai selecte din România, unică casă română în Arad, în alimente producem: Unt și la „Teschen”, Brânză și la „Liptau” Cascavaluri și brânzeluri naționale, și Elvețiene, Franceze, Italiane, Austriace, Cehi și Ungare, cu 30% mai ieftin ca ori ude în Arad. Încercați și vă convingeți.

Cumpărăți Lapte prime, Uleiuri de gălăză Cas de oale în orice cantitate.

Aromatic Fabrică și Magazin special de Brânzeluri și alimente. Centrală: Calea Banatului 3. Filială: Str. Alexandrii 5. 2-10

(8) Cadetul continua să aducă în toastul lui laude deosebit de pompoase tuturor celor pe a căror legături își calculă ceva pentru viitor. Nu uită să sublinieze aristocratica și nobila origine a celui mai mare patriot, care era pretorul Kovács și își încheie toastul cu același gest artificial, devenind patetic și aprins:

— Și acum, gândindu-ne cu credință la patria noastră minunată, să-mi permită mie flu de valah să-mi exprim toată recunoștința mea gloriosului și vrednicului popor unguresc, care înlocuind unei mame iubitoare se îngrijește de toți filii ei, îmi permită, zic, să beau acest pahar pentru prosperitatea și fericirea nobiliei națiunii maghiare...

Zingălit de pahare, felicitări navale. Pretorul Kovács privi întrebător în ochii părintelui Grigorie, iar acesta pleca barba în piept și nu spuse nici

mic. Continuând să-l îaprivescă, pretorul spuse părintelui:

— Ai avut confirmarea spuselor mele?

Crez, că acest imbecil este un exemplar unic? Așteaptă încă...

Urmară și alte toasturi. Se spusese cuvinte măgulitoare la adresa tuturor celor prezenti, doar părintele Grigorie și dascălul Tovică nu figură în pomelnicul foasturilor tot mai încălzite.

Vorbitorii își adresau reciproc epitetă exagerate de noblețe și fosușiri deosebite, iar cei cari răspundeau la vreun toast adresat lor, excelau printre modeștie artificială prea accentuată pentru a fi sinceră.

In cele din urmă vorbi pretorul Kovács. Fu ascultat cu atenție deosebită, deoarece n'avea limbiuța toasturilor și vorbirilor în public. Vorbi scurt și cu miez.

— Sunt aci între noi și oameni pe

Din lumea largă...

Odihnind Dumineca.

Evenimentele ce se succed zilnic reclamă sfotări tot mai urlașe pentru întâmpinarea neprevăzutului și totuș, rămân în urma lor îngrijorări însipite adânc în toate păturile omenirii. Deplasarea de teren în Franță provocând evacuarea satelor, face locuitorii să și părăsească căminurile, gospodăriile cu tot ce-au agonisit într'o viață de trudă omenească, de muncă și fapte, iar vaporul „Wiking” îmbarcat cu specialiști și cercetători pentru lucrări științifice, naufragiază între cer și ghețari, de parte de tot ce-i putea veni în ajutor. Explosia în imensele colonii de ghețari transformă vasul într-o flacără de jertfă pentru victimele căzute, iar celor ce vor putea să se salveze, recurgând la sărituri de pe un ghețar pe altul până la primul adăpost și dacă vor rezista obosiți celor 8 mii distanță, iluziei între existență și sfârșitul luminează căile neumblate a măntuirii. Într-împotriva, lumea întreagă împotrivă, face tot posibilul să răspundă chemărilor lansate prin eter, chemărilor la forță comună, S: O: S străbătând neantul și ultima nădejde a celor nevoiți să-i aștepte misiunea.

Aceste numai și inspiră temeri că suntem încă departe de a pune stăvili întră cîrmuirea naturii, dar pe semnec, că unii îndivizi nu se mulțumesc cu accidente neprevăzute și în să-și dovedească existența măincimii lor prin punerea de bombe la Belgrad, unde într-o singură zi și pe aceeași stradă patru explozii provocate de mașini infernale amușesc respirații și le desmetește strigătele victimelor și tăcerea celor morți odată cu ivirea zorilor, întinzându-l peste vremurile în care trăim și izgonind din scenă faptele nobile întrucucerirea scopului. Dacă toate îndemnările întră ajutorarea deaproapelut, egalațarea drepturilor au cauzat martiri cercetării și mijloacele de care ne bucurăm cu toții au sacrificat vieți, totuș cămpurile aliese recurg la suprema datorie a eroilor piloți italieni, mărgindu-le ultima escală pentru purtarea

cari antevorbitorii l-au trecut cu vedere: Popa și dascălul din satul Graia. Oameni cinsti și de omenie, cetăteni pacinici și muncitori, cari sunt cei mai buni patrioți, prin aceea, că sunt folosiitori patriei. El sunt reprezentanții unui popor, pe care în lunga mea carieră l-am prețuit pentru virtuțile lui. Folosesc acest prilej ca să închiu paharul meu pentru poporul valah din plasa Poeni și din întreg Ardealul și rog pe comensul meu să creadă în sinceritatea vorbelor mele.

Toastul nu încâlzi atmosfera. Fu ceva rece, de politețe. Nedumerirea își plimbă semnul de întrebare pe fețele invitaților. Și când se ridică părintele Grigorie să răspundă pretorului, se păru că buna dispoziție se sfârșise.

— Vorbesc limba malcii mele, căci în pruncia mea n'am avut prilej să învăț să vorbi bine limba maghiară.

— Mă găsesc la ospățul domnilor voastre adus de năcăzuri. Am venit să scot din cotețul de porci pruncii parohienilor mei, pe cari disprețul domnilor voastre îl condamnau să stea o noapte altături cu dobitoacele.

tricolorul lor scump, deasupra undelor de valuri, în care se vede trebue să-și sfărsească activitatea, nu ca muritorii comuni și sus, pe câmpurile lor invizibile, câmpurile trasate de el, căile aviatorilor. Iar ca încheiere, moartea fostului cancelar al Reichului Herman Müller, om care prin mijloace proprii și-a înscris fapte în istoria omenirii, munca depusă de el pentru menținerea ideilor lui Stresemann și a tratatului de la Versailles semnat de defunct, l-a înscris în paginile ce-i vor urma existență și pierderea cea mai mare suferită de Germania de către fostul ministru de externe și până acum. Să sperăm că razele solare ce-a întâmplat ivirea primăverii atât de spontan cu salutul său, probabil o să mențină credințele și pentru mai departe, că după rău va fi mai bine.

Ionel Agrișan.

Direcția XI-a Regională Silvică Arad.

No. 2478 din 1931.

PUBLICAȚIUNE.

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 20 Aprilie 1931 ora 10 a. m. în localul Direcției Silvice Arad se va vinde prin licitație publică cu oferte inchise un automobil vechi „CRYSLER”.

Amatorii pot lua cunoștință de condițiunile de vânzare la Direcția XI-a Regională Silvică Arad, unde pot cerceta și automobilul.

Pretul de strigare este de Lei 25 000.—

Garanția provizorie este de Lei 1.500.—

Oferte ulterioare nu se primesc.

Direcția XI-a Regională Silvică Arad, Nr. 176—1—1

Lecțiuni de piano predă profesor din București Georgescu Str. Șerb. 13. 1—1

Nu răvnesc să vă căștig plăcerea cu prețul fățărișiei. Dar sunt mulțumit de întâmpinarea care m'a adus aci, căci m's-a dat prilejul să cunosc oameni și să cunoștesc un suflet. Mi-se pare, că dacă toti de același neam cu domnul fibiră Kovács, ar avea sufletul lui, între români mel și națiunea maghiară n'ar fi nici o dușmanie.

Pe pragul mormântului, am învățat în seara aceasta multe lucruri pe care nu le-am cunoscut. Și recunoscător domnului fibiră Kovács, îl urez să-l dea bunul Dumnezeu răsplata vrednică de sufletul său, în lumea aceasta și în luniile de dincolo de moarte...

Dela masa cartoforilor se auzi o replică de prost gust a sublocotenentului Grofu: bravo popă! Necuvînta nu fu aprobată de nimenei.

In atmosferă schimbă dispăruse vioiciunea gălăgei de mat înainte. O doamnă încercă să cante o română acompaniată de pian, apoi se dansă, se bea, dar pulsă cheful devenise anemică și toate încercările de a reînveseire fură zadărnică.

Adevărul rostit avu darul să răscolească fără încărcături de constanță și linștolul negru al rușinelor se așternu peste masa vânzătorilor de neamuri înfrățiti la băldul cu linte.

Deștepti și naivi.

(roman)

de T. CRISTIA.

mic. Continuând să-l îaprivescă, pretorul spuse părintelui:

— Ai avut confirmarea spuselor mele?

Crez, că acest imbecil este un exemplar unic? Așteaptă încă...

Urmară și alte toasturi. Se spusese cuvinte măgulitoare la adresa tuturor celor prezenti, doar părintele Grigorie și dascălul Tovică nu figură în pomelnicul foasturilor tot mai încălzite.

Vorbitorii își adresau reciproc epitetă exagerate de noblețe și fosușiri deosebite, iar cei cari răspundeau la vreun toast adresat lor, excelau printre modeștie artificială prea accentuată pentru a fi sinceră.

In cele din urmă vorbi pretorul Kovács. Fu ascultat cu atenție deosebită, deoarece n'avea limbiuța toasturilor și vorbirilor în public. Vorbi scurt și cu miez.

— Sunt aci între noi și oameni pe

Moratoriul băncii „Victoria”

(Trei deponenți cooptați în Consiliul de Administrație)

Scrierile trimise cu cele mai bune și lăudabile intenții de dl. dir. ministerial *Sever Bocu* deponenților, care nu au semnat au avut efect bun, deoarece o seamă dintre deponenții cei mai recalcitranți au dat moratoriul. — Trebuie să scoatem în relief faptul, că între cei care au dat moratoriul în ultimele zile sunt și câțiva minoritari cu sume foarte importante, — ceeace am dori să servească drept lecție românilor încăpăținați!

Un deponent interesant.

Față de aceasta constatăre vom să scoatem fapta incalificabilă a acelu deponent, care drept răspuns la scrierea lui Bocu s-a grăbit să caute un avocat pentru a-i preda livretul, ca să ceară faliment împotriva băncii „Victoria”. Acești omi pornit și spunem, că e păcat de cheltuelile de proces, — banca ajunge în mod automat în faliment după 1 Maiu prin simplul fapt al refuzării moratoriului.

Între motivele omenești explicabile, — dar nejustificabile, — invocate de acest deponent amărât, care motive l-au îndemnat să ceară prin avocat falimentul, e faptul, că Dna ar fi cerut dela banca „Victoria”, după ce i-acordase moratoriul dințăi, un împrumut și a fost refuzat, călă vreme o altă bancă din Arad, și încă minoritară, i-a acordat acel împrumut, în condițiile cum a fost cerut dela banca „Victoria”. Noi cunoștem mai multe asemenea cazuri, și ca să fim sinceri, pe noi încă ne-a revoltat miopia acelor mașini-automați, care au purtat numele de directori sau administratori ai băncii, și au procedat atât de fără cap. Mai slăim, că Comitetul deponenților i-a adus la cunoștință o mulțime de alte cazuri similare, și că mulți dintre deponenții, care au refuzat moratoriul, l-ar da dacă ar avea cu cine vorbi, și dacă ar ar fi cine să le înțeleagă nevoile și lipsurile. Însă durere în birourile băncii săpănește o atmosferă de morgă, o apatie și indiferentism desolant. Înțelegem, că funcționarii s-au obosit de atâta capacitate, și că sunt influențați de grija viitorului lor primejduit, — dar cu toate acestea nu pot justifica lipsa de suflet în îndeplinirea funcției lor. Cu toții sunt români, celăjeni liberi al României; se tem că dacă își vor pierde posturile la banca „Victoria” vor muri de foame? Apoi

dacă au această teamă, cu atât mai vârtoș trebuie să-și facă deloria, cu toată inima, și să conlucreză pentru reușita moratoriului!

Intervenția comitetului.

Comitetul deponenților s-a simțit nevoit să intervină, amestecându-se de mai multe ori în chestiuni de administrație internă a băncii. Consiliul de Administrație a acceptat foarte multe din părerile acestui Comitet, care în frunte cu dl. Dr. Ștefan Anghel, a desfășurat o activitate fecundă pentru salvarea depunerilor. Aflăm, că Consiliul de Administrație în ședința sa de Luni 23 crt., onorând cererile formulate de deponenți a venit, în mod spontan, să coopteze în Consiliul de Administrație pe trei deponenți, ca și noi membri, — în persoana lor: Dr. Ștefan Anghel primarul pensionat al orașului Arad, Iustin Chirila, primărie pensionat și Dimitrie Cuzman, inspector financiar pensionat. Dniile lor având, ca și pensionari, timp liber mai mult se vor putea consacra mai bine intereselor băncii și a deponenților. Ei vor asculta acum cu înțelegere cererile juste ale deponenților, și în calitatea lor oficială de administratori, vor avea puterea de a și împlini tot ce după legi, după dreptate și omenie va fi cu puțință. De aceea sfătuim pe toți deponenții, care nu au semnat, să treacă pe la bancă, unde vor găsi totdeauna pe unul dintre cei trei reprezentanți ai lor, — și să le arate dorințele și condițiile, de cari leagă semnarea moratoriului.

Autentică.

Un domn iubitor de copii stă de vorbă, în parc, cu un copilaș.

— Cum te chiamă, micuțule?

— Ionuță — răspunde copilașul.

— Și mai ai tu frați acasă?

— Am. Încă două și mai face mama unui — răspunde băiețelul mândru de aceasta bogătie.

Doamna, care însoțește pe domnul iubitor de copii, intervine moralizatoare:

— Cum spui tu micuțule, că mamă-tă face copii, nu știi tu, că ei vin pe Mureș.

Micuțul se scăpa gânditor în născator, nedumerit, apoi — cu o siguranță de necombătut — răspunde prompt:

— Se poate, însă copiii noștri îi face mama....

ector al pedelului nărăvit la beutură și dacă n-ar fi avut pe acest protector și-ar fi putut lua de multă tăpășită dela liceu. Mândru de protectorul lui, nu uita în momentele lui de „floribut”, cum auzise spunându-se la banchetele profesorilor, să facă profesorul Duțu o adevărată popularitate printre școlari și în tot orașelul.

Așa, că atunci când auzi vestea ne-norocirii, sări ca ars și fără să-și aducă aminte, că era ziua păcălellilor sau că acușii trebule să sună clopotul de începerea oarei, porni ca o furtună spre locul indicat de elevul Grecu.

Piața marelor era destul de departe de liceu și cum profesorii obișnuiau să li-se anunțe începerea oarei de su-netul clopotului, ba se mai nimerise să înceapă în sala de conferințe o apriță discuție relativ la posibilitatea sau imposibilitatea ca un om să aboare (pe vreme aceea se spunea, că un neamț ar fi inventat o mașină de sărat) timpul trecea linștit spre nespusa bucurie a vrednicilor școlari împreștiati în curtea și în grădina liceului.

Cel mai silitor stăteau izolați pe căte o bancă în grădină și-și repetau cu sete lecturile se ascundeau de privirile celorlați, căci sărgința lor se validiza numai atunci când restul co-

Pericolul tuberculozei.

(Continuare).

Pentru a ușura cititorilor noștri înțelegerea tuturor problemelor în legătură cu tuberculoza — și pe care le vom trata în coloanele ziarului nostru — cred că este nimerit a rezuma aci în câteva cuvinte cunoștințele actuale asupra agentului patogen (producătorul de boală) precum și asupra modului de propagare a infecției.

Agentul patogen al tuberculozei este un microb în formă de bastonaș subțire, descoperit în anul 1882 de Robert Koch o glorie a bacteirologiei germane. Acest microb se pune în evidență cu multă ușurință în sputa (scupitul) bolnavilor suferinți de tuberculoză pulmonară. Ceiace caracterizează bacilul lui Koch este o mare rezistență față de substanțele chimice utilizate în tratamentul diferitelor boale infecțioase. Rezistența sa o doarează unui inveliș special care îmbracă în întregime corpul microbului. Astfel să explică și faptul de ce contra tuberculozei de și ea este una din celea mai vechi boale cunoscute, — fiind în același timp și una dintre boalele asupra căreia s-au făcut celea mai numeroase experiențe și studii — nici până astăzi nu s-a putut obține un medicament specific care să-o combată cu succes.

Acum recent s-a constatat că microbul tuberculozei se poate prezenta uneori și sub formă invizibilă la microscop, și ca atare scapă cu multă ușurință unui examen de laborator obișnuit, prezența lui în asemenea cazuri stabilindu-se numai prin experiențe făcute pe animale și cu deosebire pe cobai (purcel) de mare, care este foarte sensibil la bacilul Koch.

Izvorul de contagiune este reprezentat în majoritatea cazurilor prin indivizi atinși de o infecție tuberculoasă deschisă, așa că prin acei bolnavi cari prin produsele lor patologice pot pune ori când în libertate o sumă mai mare sau mai mică de microbi. Dar nu numai omul bolnav poate constitui un izvor de contagiune, ci chiar și un animal bolnav și cu deosebire vacile tuberculoase cari ne furnizează un aliment indispenzabil, laptele.

Tot asemenea poate servi ca izvor de contagiune și orice alt obiect sau material care ajunge în contact cu omul.

Dela izvorul de contagiune, infecțiu-

nea se propagă în 2 feluri: directă și indirectă. Cea mai frecventă formă infecției directă este astăzi numită „Tropcheninfecție”, sau infecție Mycobacterium tuberculosis, prin picăturile de scupit pe care le asvără un tuberculos în timpul susținut. Sunt și alte forme mai bizare ale infecției directe. Astfel se citează de dungi de tuberculoză a genitalelor și mozaici în urma botezului ritual.

Infecția pe care indirectă se face și prin adeseori prin atingerea ustensilelor și obiectelor infectate precum și prin praf bogat în baccili Koch. De aceea regiunile dela săs unde este mult praf — cum este cazul cu regiunea Arad, — suferă mai mult de tuberculoză decât regiunile muntoase. Infecția indirectă are o mare importanță în copilărie și mai ales la copii de prima vîrstă cari se tarăscă și joacă pe padiment. Ori padimentul sau copilul se proiectează de obicei în scupitul bolnavilor fiind adeseori voare bogate de microbi copii se infectează cu multă ușurință. Germanii numesc acest mod de infecție „Schmier infection».

Baccilul ajuns în mod direct sau indreptat în contact cu organismul omului nesc poate pătrunde în acesta prin multe porți de intrare. Cea mai frecventă poartă de intrare este aparatul respirator și mai ales pulmonii, care urmare firească a felului cum se prezintă pagă microcul (prin scupit, praf etc.). Astfel se înțelege de ce tuberculoza mai se localizează cu predilecție în plămăne, și de ce o parte atât de însemnată omenirii suferă de tuberculoză a plămănilor (oftică).

Baccilul Koch mai poate pătrunde în organism și pe căile digestive (înțelegându-se ajutorul unor alimente infestate). O asemenea infecție are loc mai ales în copilărie prin laptele procurate dela o vacă cu lezuni tuberculoase deschise.

Pielea poate servi și ea însă mai rar ca poartă de intrare pentru microbul tuberculozei, dar infecția nu poate avea loc decât în cazul căreia pe suprafața pielei există o rană care să ridice scutul natural pe care-l forță mează pielea în jurul corpului omenești Aprilie.

Oricare ar fi poarta de intrare, baccilul Koch în organismul uman, luptă aprigă se întinde între gazdă și invadator, — luptă care continuă fară sfârșit, motiv dar cu multă înverșunare până la victorie. Si hecatombele celor răpuși pentru totul de deauna precum și milioanele celor doborâtă că arată că omul puternic și robust, este adeseori insuficient înarmat și înzestrat față de minusculul, dar subversiv și sivul său adversar. Dr. C. R. Dr. C. R.

Capitolul III.

Întâia ciocnire cu realitatea.

Cățiva elevi se schimbau la aparatele de gimnastică din curtea liceului. Un băneșean scurt și indesat, Grecu, execută adevărate figuri de circ, spre admirarea și mândria colegilor de clasă.

În dimineață plină de soare a primului zile de Aprilie profetau veseli și mulțumiți de prelungirea pauzei dintre oare. El avea cântecul ei aceasta prelungire „Studentul” Grecu, elevul de liceu își dădeau titlul de student, un excelent născocitor de farse, găsise mijlocul de a prelungi pauza într-un mod pe care de înofensiv pe atât de hazilu. Cu gând să tragă o păcăleală de zi întâi a lunii Aprilie servitorul liceului, „pedelul Andrei” în titulatura lui oficială, și-a repezit furtunos în locuința acestuia și imitând admirabil pe unul care fugărișe de moarte și era speriat, și strigă găfând:

Domnule pedel, pe domnul profesor Duțu l-a căusat o trăsură în piață merelor și trage să moară acolo în piață.

Profesorul Duțu era singurul pro-

tector al pedelului nărăvit la beutură și dacă n-ar fi avut pe acest protector și-ar fi putut lua de multă tăpășită dela liceu. Mândru de protectorul lui, nu uita în momentele lui de „floribut”, cum auzise spunându-se la banchetele profesorilor, să facă profesorul Duțu o adevărată popularitate printre școlari și în tot orașelul.

Așa, că atunci când auzi vestea ne-norocirii, sări ca ars și fără să-și aducă aminte, că era ziua păcălellilor sau că acușii trebule să sună clopotul de începerea oarei, porni ca o furtună spre locul indicat de elevul Grecu.

Piața marelor era destul de departe de liceu și cum profesorii obișnuiau să li-se anunțe începerea oarei de su-netul clopotului, ba se mai nimerise să înceapă în sala de conferințe o apriță discuție relativ la posibilitatea sau imposibilitatea ca un om să aboare (pe vreme aceea se spunea, că un neamț ar fi inventat o mașină de sărat) timpul trecea linștit spre nespusa bucurie a vrednicilor școlari împreștiati în curtea și în grădina liceului.

Cel mai silitor stăteau izolați pe căte o bancă în grădină și-și repetau cu sete lecturile se ascundeau de privirile celorlați, căci sărgința lor se validiza numai atunci când restul co-

mame-l dobitoc — și improviză la spațiu, un măzgălitor de rime, coleag de clasi Pop.

O latură a curții liceului se învecioră cu piață unde se ținea în fiecare Lună, Pătrăgul săptămânal. O grămadă de saci, Portocală scăpate de iarnă așteptă să fie cumpărați propriețate de la Saci și rău desfăcuți la gură ca să se vadă. Să marfa aurie și mustoașă. Cățiva stărieni din clasa a doua inventaseră mijloace locul de pricopseală. Dintăun bat o săileană geată ascuțită, iar la capătul săileană o sfără și de fiecare aruncătură căpătigă căte un măr. Operația ar fi menită să strănușe dacă n-ar fi intervenit părdală. Într-o nica de învidie omenească. Ștefanu, V. Câmpenean ceruse să-i dea și lui mărcuțe sub amenințarea divulgării operației. Fu mituit cu un măr, dar pretinse să nu fie multe și din cearta lor profită păgănește.

In cele din urmă pauza prelungită, nu mai fu o placere. Sub puterea obiceiului bălinușinelor de fiecare zilă, începu afișele, în clasa și la înapoierea pedelului, aproape nu mai era nici un elev prieten.

Acesta, găfând obosit și turbându-mâine pentru farsa suferită, trase clopotul școlii cu o vehemență care făcea să răsune clasele de ecoul clopotului, iar ca răspuns, de chichotele școlii războiu.

(Va urma)

Clădiți eftin!

Cărămidă, țiglă, var, ciment, material lemnos, uși, ferestre, cu prețuri reduse, condiții favorabile și transportate la locuință, se pot procura la firma **TRANSILVANIA**
Calea Radnel 10.

Nr. 13-2-4

Examenul de definitivat.

Ministerul Instrucțiunii a fixat pentru finalizarea învățătorilor din Directorul VII. Timișoara următoarele cene de examinare: 1. Școala Normală Băieșii din Timișoara, pentru învățătorii din județele Timiș-Torontal, Caraș și Severin. 2. Școala Normală de la Băieșii din Arad-Gai, pentru învățătorii din județele Arad și Bihor. Pentru Arad s-a numită următoarea comisie de examinare: Dr. T. Olariu, directorul școlii Normale de Băieșii, ca președinte, D-nii T. Mariș, Tr. Mager, A. Agaș, profesori la Șc. Norm. de Băieșii. D-nele E. Săfărescu, E. Gramă, Laugier, profesoare la Șc. Norm.

Fete, ca membri ai Comisiunii, au amenut la început în 15 Martie, cu o scrisă, și considerând numărul mare al candidaților va dura cca 2 ore. Din 258 candidați înscriși s-au prezentat resp. au fost admisi la examenul în scris 208, dintre cari 110 din județul Arad. Dintre candidații arădani au fost admisi la examenul oral în total 97 candidați, cari urmează să se prezinte la Școala Normală din Gai, serii, la următoarele date: Seria I. 1 Martie 1931. Cordon Paulina, Bugădu, Bolchiș Valeria, Băla I. Marin, Iosuic Dumitru, Bărbuceanu Gheorghe, Burlicală Alexandru, Bonja Ana, Grigoriu Sofia, Bozian Ștefan. Seria II. 1 Martie, 1931. Brădean Aurelia, Șimpean Stela, Crivăș Ioan, Canavea Magdalena, Cîsmăș Elena, Codău Lucrezia, Cârstea D. Nicolae, Călana Ștefania, Drig Pavel, Dobre Ioan, Seria III. 30 Martie, 1931. Demetrescu C. un, David Antoniu, Dachi Victoria, Dr. Aurel, Feier Elena, Frălean Elvira, Farcaș Amalia, Grapini Irina, Iordan Ioan, Gheran Mihai. Seria IV. 1 Aprilie, 1931. Gunescu Ioan, Giură Elena, Gostian Alexandru, Gancea Viorica, Gancea Gheorghe, Handra George, Hada Elisabeta, Hălmăgeanu, Istodorescu D. Grigorie, Iacobu, Seria V. 3 Aprilie, 1931. Jugu, Josan Cornelia, Ludoșan Ioan, Mășlean Flore, Macavei Ștefan, Mălin Ioan, Marcu Constanța, Munteanu Ira, Mihăescu Eufrosina, Marian Irenia, Seria VI. 20 Aprilie 1931. Sca Iuliana, Neicuș Ilie, Nedeaianu, Nicolin Viorica, Nicula Gheorghe, Olariu Ana, Pop Ioan, Papp De Popescu Nicolae, Pagubă Aurelia, Seria VII. 22 Aprilie, 1931. Ponta Florea, Popescu Ioan, Popescu Anastasie, Ponta Sever, Popa Elisabeta, Rotaru Maria, Roșca Florica, Rusu Mircea, Sipoș Borișca, Stoiu Vasile, Seria VIII. 24 Aprilie, 1931. Sirca Lucrezia, Stancu Teodor, Steger Antoniu, Tean Romul, Siladi Maria, Tîrjigașa, Tircuș Valeria, Trunca Ana, Ștefania, Ungureanu D. Ioan, Seria IX. 27 Aprilie 1931. Vârlaci Corina, Văcăriu Ilie, Vanci Paulina, Zamfiru Elena, Zdrinca Demetra, Suciu Maria, Drăgan D. Ioan, Ordesiu Ionescu Dumitru, Căzăan Grigore, Seria X. 29 Aprilie, 1931. Suba A., Filipescu Dumitru, Păsărică A., Iosu Mihaile, Bădescu Silvia, Filipu, Hereșiu Viorica. După această bază seriile candidaților din Bihor, idații vor fi avizați și din partea orașului.

Unul care nu acordă drepturi femeilor.

Soldatul Ispas Nicolae ordonanță personală a Căpitanului de Cavalerie Bebe Fumurescu l-a primită în loc și tot nu pricopă de ce soția ofițerului ocupă ea și nu soțul locul de frunte la masă, de ce este cea dințal servită, de ce se scoală mai târziu decât Căpitanul, de ce domnii musafirii îl pupă mâinile pe amândouă fețele...

Era de câteva săptămâni în serviciul ofițerului și primise ordin să se conformeze întocmai obiceiurilor casei.

Cu toată osteneala ce și-o da Ispas tot pe dos le nimerea. Când zărea gradele Căpitanului se zăpăcea și uită complet de existența cucoanelor.

Observațiile curgeau ca o grindină pe capul lui dar el tot nu pricopă motivele acestui respect nepotrivit.

— Când m'oi înșură eu își zicea Ispas să-mi facă nevasta mea asemenea faisoane sau să-l pupe altul mâna... că i-aș face una cu pământul pe amândoi.

Sau întors vremurile pe dos de a-aceea nu mai poate mulțumi Dumnezeu pe oameni.

Un săbăuălt de sonerie îl aminti că sosise ora ceailor. Încărcă tava cu cele necesare și intră cu luare aminte în sufragerie unde așteptau stăpâni nerăbdători.

Ispas cu toate recomandațiile primeite se opri tot lângă Căpitan așteptând să se servească ca să-i mai ușureze povara.

Trezi la conia se rățol Fumurescu plăcăsit de neghiozia soldatului.

Dacă și mâine se mai repetă să stii c' o pățești cu mine!

Ispas înfricoșat de astă dată își apropie călcăile și-și luă înima în dinți.

Să iertați Don Căpitan, dacă n'am înțeles până acum, este că acasă la mine tata este mai mare!

E. M. Năvalnic.

GLUME

Din viața dăscălească.

Examen de I. română. Un absolvent al facultății de drept, volind a intra în învățământ, se prezintă la examenul de capacitate pentru profesori. Regretul Ion Paul care primise sarcina de-a examina pe acești candidați, se adresează unuiu întrat proaspăt în examen: „Numele dtale?”, „Eu sunt dr. Iulu Ponderosu”, răspunse candidatul, punând un semificativ accent pe titlul cu care își împoziținase numele. Bâtrânu profesor, care intrase în învățământul superior în baza unei secunde activități de dascăl secundar și literat, și nu sălăt de titluri ieftin căstigate, întrigat de vanitatea „dului doctor”, îl dă acestuia următoarea chestiune de examen. Dta dle dr. vei fi așa de bun să analizezi fraza: „Nu tot omul cu cap, are cap”. Candidatul s'a executat, fără a înțelege malicioasa ironie a profesorului examinator, care ascultând îngălmările lipsite de logică ale domnului doctor, s'a convins încă odată de adâncă înțelepciune a sentimentelor populare.

AUTENTIC

No. G. 2037/1931.

PUBLICAȚIE DE LICITĂȚIE

În baza execuției de escontentare efectuată în ziua de 22 Ian. 1931, pe baza decisului Judecătoriei Mixte Arad cu No 4609/1930 obiectele sechestrante în procesul verbal de execuție No. G. 2037/1931, 4 pulturi pentru servit, 1 stelaj mare etc. prețuite în suma de 18.000 Lei cuprinsă în favoarea Dr. Aurel Demian senior repr. prin Dr. Aurel Demian avocat din Arad, contra lui Gheorghe Stefu pentru suma de 18.000 Lei capital și interese de 10% dela 1 Noiembrie 1929 precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Eminescu No. 24-26 în ziua de 31 Martie 1931 la ora 12 $\frac{1}{2}$ d. m conf. art. de lege IX. § lui 107 și 108 din anul 1881 al legii de exec.

Arad, la 4 Martie 1931.

Şefportărel

Secretar
indescifrabil

◆◆◆

Tribunalul Arad Secția III-a Com

Des. V. P. N. 562/931.

INCHEERE

În cauza de concordat preventiv a debitoarei Firma, Furnir Slavon Hajnal & comp. Arad Proprietatea Dlui Hajnal Mauriliu și soția sa, din Arad Strada Iosif Vulcan N. 6.

TRIBUNALUL DISPUNE

Admite în principiu cererea de concordat preventiv făcută de firma Slavon Hajnal & din Arad, proprietatea Dlui Hajnal Mauriliu și soția sa, domiciliată în Arad Strada Iosif Vulcan N. 6, cu petiția înreg. sub. N. 562/931, din 16 Martie 1931. —

Deleagă cu conducerea procedurăi concordatare pe Dl Dr. Ioan Costa Judecător de ședință, de la Tribunalul Arad Secția III-a Com.

Ordonă convocarea creditorilor & înaintea Dlui Judecător delegat pentru ziua de 22 Aprilie 1931 ora 9 a. m. în localul Tribunalului Arad, Et. I. camera 57-58, spre a lua în discuție și a se pronunța asupra crererei de concordat. —

Fixează suma de lei 20.000 cheltuieli de procedură, și obligă pe debitor a o depune în mâinile Dlui Judecător delegat până la data de 30 Martie 1931, sub sanctiunea de a fi considerat decăzut deplin drept din cererea sa. —

Numește provizoriu până la omologarea concordatului o comisie compusă din creditorii Dr. Iacob Scharstein din Arad Str. Moise Nicolă N. 1, și Dl Director, Buchwald pentru fabrica Prochaska S. P. A. fiind îosărcinăți conform legii cu supravegherea administrației fondurii.

lui de comerț, verificarea activului și pasivelui cu cercetarea conduitelor firmelor concordatare pentru a referi la adunarea creditorilor. —

Potrivit art. 8 din lege, se percep în fondul statului o taxă de 1% în sumă de lei 27.748 calculat asupra cotul concordatare oferite de lei 2.774. 825.-

Dispune ca aceste taxe în valoare totală de lei 27.748 să fie versate în contul statului la Administrația Finanțelor din localitate sub recipisa ce se va anexa la dosar, suma ce debitorul o va depune până în ziua de 22 Aprilie 1931, data adunării creditorilor sub sanctiunea prevăzută de art. 7 lit. c.

Grefia se va conforma art. 9 din lege îndeplinind formalitățile de afișare și de publicitate prevăzute la acest articol. —

Dosarul și registrele depuse se vor înainta Dlui Judecător delegat pentru a proceda mai departe. —

Dată și citită în camera de consiliu a Trib. Com. Arad azi 23 Martie 1931. —

Președinte ss. Judecător ss.
Dr. Vasile Panu Dr. Ioan Costa
pentru conformitate
grefier,
Ploieșteanu

◆◆◆

Nr. G. 4803/1930.

Publicație de licitație.

În baza execuției de escontentare efectuată în ziua de 20 Dec. 1930, pe baza decisului judecătoriei Buteni cu Nr. 3578/1930 obiectele sechestrante în procesul verbal de execuție No. G. 4803/1930 sub pozițile 1—5 precum și cele supracuprinse în proc.-verb. de exec. 687/1930 sub poz. 14 prețuite în sumă de lei 16.700 cuprinse în favorul lui Crișan Florița căs. Olari Teodor, reprezentat prin Dr. A. Grozda avocat din Buteni, contra părățului dom. în Almaș pentru suma de lei 2000, capital interese de 15 5%, dela 27 Sept. 1930, precum și spesele stabilite în prezent se vor vinde la licitație publică în Almaș, la domiciliul urmărilor în ziua de 4 Aprilie 1931 la ora 16 d. m. conf. art. de lege LX § lui 107 și 108 din anul 1881 al legii exec.

Aceasta licitație se va ține și în favorul lui Lazar Ștefan repr. prin Dr. Petica pentru 4600 Lei capital și accesori, Soc. Vântătorilor Codrul prin Dr. A. Muntean, și Dr. A. Muntean avocat Buteni. —

Buteni, la 11 Martie 1931.

Faur Ioan m. p.
delegat judecătoresc.

P. conf. Indescifrabil

Nr. 185-1-1

Continuăm vinderea tuturor umbrelor de ploaie și soare, nu numai a celor scăpate dela foc, pe prețuri nemai auzite de eftin.

Casa de umbrele

TRANSILVANIA

Mărfurile noastre sunt fără defecte și de cea mai bună calitate.

CSÁKY ceasornicar și bijutier,

peste drum de biserica LUTHERANĂ

